Jaargang 115. Vrijdag, 3 October 1856. No. 119.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **Groninger Courant**, *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des Zondags, Woensdags en Vrijdags, terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f 3,00 in het kwartaal, franko per post f 3,40. Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

HERBESTEDING
VAN
TURF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, bij **enkele inschrijving**, ten dienste van het Raadhuis, op nieuw aan te besteden:

1) De **levering** van **400** Ton **BAGGERTURF.**
2) **Idem** van **1100** Ton **HARDE ZWARTE TURF.** (Hiervoor worden ook Inschrijvingen voor **550** Ton aangenomen.)
3) **Idem** van **200** Ton **LANGE ZWARTE GESTOKEN TURF.**

De Voorwaarden van levering zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

Vóór of uiterlijk op ZATURDAG den 4den October 1856 zullen de Monsters aan het Raadhuis moeten worden bezorgd, en wel van ieder soort van Turf 15 stuks, ieder afzonderlijk in een' Zak of eene Mand, terwijl bij ieder Monster een afzonderlijk Inschrijvingsbriefje moet worden overgelegd, van buiten voorzien van dezelfde merken als het Monster.

GRONINGEN, 15 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Verkiezing.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat het **BUREAU** van **STEMOPNEMING** in de Gemeente *Groningen*, aan hen, ingevolge art. 68 der Kieswet, heeft ingezonden de Processen-verbaal bedoeld bij art. 52 en en 67 der gemelde Wet, wegens de inlevering op den 1sten en de opening op den 2den dezer van de **Stembriefjes** voor de keuze van een LID van den RAAD dezer Gemeente, ter vervulling der Vacature ontstaan door het overlijden van den Heer Mr. L. B. LOHMAN; dat uit het Proces-verbaal van Stemopneming blijkt, dat het getal der uitgebragte Stemmen is geweest **614**, waarvan twee vas onwaarde zijn verklaard; dat geen der gestemde Personen de volstrekte meerderheid, dat is het getal van 307 Stemmen, heeft verkregen; dat de meeste Stemmen hebben bekomen de Heeren Jonkheer Mr. **O. Q. I. J. VAN SWINDEREN 176**, en **F. DE WITT 151**, over welke eene Herstemming moet plaats hebben.

Voorts, dat, ingevolge art. 69 der Kieswet, afschrift van de Processen-verbaal terstond is aangeplakt en ter Secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd.

GRONINGEN, 2 October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 25sten Junij 1856, is vastgesteld de volgende **Verordening:**

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Overwegende, dat het noodig is, om de **VERORDENINGEN** aangaande het **gebruik** van de **Stadskranen** en het **TARIEF** van **Kraangeld** te herzien en op nieuw te regelen in overeenstemming met de bepalingen van de Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

Gezien artt. 232—238 en art. 291 der aangehaalde Wet, —

Heeft besloten te bepalen als volgt:

Art. 1. Met den 1sten Januarij 1857, zal in de Gemeente *Groningen* door hen, die tot het laden of lossen van goederen gebruik wenschen te maken van eene der Stadskranen, Kraangeld worden betaald naar het volgende Tarief:

Van de teerling el eiken of ander hard hout . . . . f 0,50.
Van de teerling el greenen hout . . . . » 0,35.
Van de teerling el vuren hout . . . . » 0,30.
Van alle drooge of natte waren, die bij het gewigt worden verkocht en geleverd, voor ieder 100 Ned. pond » 0,05.
Van alle natte waren, die bij de maat worden verkocht en geleverd, voor ieder 100 Ned. kannen . . . . » 0,05.
Van alle soorten van steen en zerk, wanneer deze uit het schip op den wal of dadelijk op een wagen of ander voertuig worden gelegd of omgekeerd, van iedere 100 Ned. ponden . . . . » 0,08.
Van alle soorten van steen en zerk, die van den diepswal worden overgebragt op een wagen of ander voertuig of omgekeerd, voor ieder 100 Ned. ponden . . . » 0,04.

De teerling el escauzijnsche steen wordt gerekend naar 2670 pond, de teerling el Bremer steen naar 1666 pond, de teerling el Bentheimer steen naar 2000 pond.

Van alle artikelen en voorwerpen niet onder de opgenoemde begrepen, voor iedere 100 Ned. ponden . . . . f 0,05.

Goederen wier gewigt of maat minder bedraagt dan 100 ponden of kannen, zullen, indien zij afzonderlijk worden gelost of geladen, naar 100 ponden of kannen worden gerekend; bij grooter gewigt of maat, zal voor een overwigt of overmaat van 50 ponden of kannen of minder, niets — en voor een overwigt of overmaat van meer dan 50 ponden of kannen, naar volle 100 ponden of kannen worden betaald.

Art. 2. Voor goederen gelost of geladen wordende voor onmiddellijke rekening van de Gemeente, de Provincie of het Rijk, zal geen Kraangeld worden gevorderd, indien door eene verklaring van den Burgemeester, van die omstandigheid blijkt.

Art. 3. Van de Kranen zal tot lossing of lading gebruik kunnen worden gemaakt:

in de maanden Januarij en Februarij van acht uur des morgens tot vijf uur des avonds;

in de maanden Maart en April van zeven uur des morgens tot zes uur des avonds;

in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus van vijf uur des morgens tot acht uur des avonds;

in de maanden September en October van zeven uur des morgens tot zeven uur des avonds;

in de maanden November en December van acht uur des morgens tot vier uur des avonds.

En zal dit besluit met al de voorschriften omtrent de invordering van het Kraangeld, worden voorgedragen aan Gedeputeerde Staten, binnen den termijn en ten einde als bij art. 233 der Gemeentewet is bepaald.

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 25sten Junij 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En dat deze Verordening bij koninklijk besluit van den 10den September 1856, no. 61, is goedgekeurd, onder aanhaling der voorschriften waarnaar de invordering van het Kraangeld zal plaats hebben, welke voorschriften mede in de vergadering van den Raad dezer Gemeente van den 25sten Junij 1856 zijn vastgesteld invoege als volgt:

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gezien het besluit van heden, no. 3 D, waarbij is vastgesteld een **TARIEF** der **GELDEN**, die voor het gebruik van de **Stadskranen** in de Gemeente zullen worden betaald;

Gezien art. 233 der Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

Gelet op art. 257 en volg. dier Wet, —

Heeft besloten vast te stellen de volgende

Verordening omtrent de invordering van het Kraangeld in de Gemeente Groningen.

Art. 1. De inning van het Kraangeld zal worden verpacht of aan een gaarder opgedragen, naar mate de Raad, telken jare, een of ander geraden zal oordeelen.

De pachter of gaarder gedraagt zich naar de instructiën, die hem door Burgemeester en Wethouders, den Burgemeester, of den Wethouder belast met de Stadsfabrikaadje, in zijne betrekking worden gegeven.

Art. 2. Die van de Kraan wil gebruik maken, zal vooraf aan den pachter of gaarder het vermoedelijk gewigt of de vermoedelijke maat der te ligten goederen opgeven.

Art. 3. De pachter of gaarder is voor de inning van het Kraangeld verantwoordelijk. Hij kan vorderen, dat hem het Kraangeld vooraf worde voldaan door dengene, door of voor wien het gebruik der Kraan wordt verlangd, of dat hem voor de betaling zekerheid worde gesteld.

Bij vooruitbetaling wordt het Kraangeld berekend naar de opgave in art. 2 bedoeld, behoudens de aanvulling of vermindering, nadat het gewigt of de maat zal zijn bepaald.

Art. 4. De art. 258 tot en met 261, 270 tot en met 273 der Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85) zijn op het Kraangeld toepasselijk.

En zal dit besluit met dat van heden no. 3 D aan Gedeputeerde Staten worden voorgedragen.

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 25sten Junij 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 3den October 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatiën de Vita.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot het **AFGEVEN** der **ATTESTATIËN DE VITA**, ter bekoming van BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, op den **30sten September 1856** verschenen, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS te *Groningen* zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, van des voormiddags **half tien** tot **een** uur, als:

a) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op VRIJDAG den 3den October 1856; en

b) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 4den October 1856.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

De circulaire van vorst *Gortschakoff*, over Ruslands buitenlandsche politiek, waarvan wij den hoofdzakelijken inhoud hebben medegedeeld, heeft vooral te Parijs een' levendigen indruk gemaakt, omdat daaruit blijkt, of althans schijnt te blijken, dat de Keizer *Alexander*, ten minste langs den diplomatieken weg, de Koningen *Otto* van Griekenland en *Ferdinand* van Napels zal ondersteunen, waarvan natuurlijk een langere weêrstand dier twee souvereinen het gevolg zal zijn. Ook bewijst die circulaire dat, in strijd met hetgeen onlangs was gezegd, het verbond van Rusland met Frankrijk veel minder waarschijnlijk is, dan het behoud van het innige bondgenootschap der twee regeringen van Frankrijk en Engeland.

De *Morning Post* meldt dat de circulaire van den Russischen minister, de Westersche mogendheden niet zal afhouden van het blijven bezetten van Griekenland door hare troepen en van het zenden van hare vloten naar Napels, en dat het verbond tusschen Engeland en Frankrijk het gevaar, dat uit de circulaire mogt kunnen ontstaan, voorkomt.

Ligtgeloovigen zeggen, dat de circulaire als een oorlogskreet moet beschouwd worden; dat Rusland zijne Oostzeevloot naar Napels wil zenden, en dat het hof van Petersburg krachtig de partij van den verdrukten vorst wil opvatten.

Dit laatste is weinig denkbaar; wel is er een Russisch eskader zeilvaardig gemaakt, maar de bestemming er van is nog niet bekend, en allerminst schijnt die nu naar de Middellandsche zee te zullen wezen, daar de vloot met den winter immers gebeel afgesloten zou zijn.

— In Moskou worden nog voortdurend bals, concerten en diné's gegeven, het een nog schitterender dan het andere. De voornaamste plegtigheden van de krooning zijn evenwel afgeloopen. Daarom beginnen dan ook de vreemdelingen Moskou reeds te verlaten, de straten zijn minder bevolkt, de koetsiers en waschvrouwen worden matiger in hunne eischen, en slechts met moeite en na lang wachten kan men plaats in de spoortrei nen verkrijgen. Volgens het programma, moet er van de groote officiële feesten nog het eigenlijke volksfeest en een groot vuurwerk plaats hebben.

Het groote volksfeest was door den gouverneur van Moskou, graaf *Zakrewsky*, officiëel tegen den 20sten September aangekondigd. Hij vermaande daarin de inwoners zich te vermaken en naar hartelust te eten en te drinken, maar zich voorts zoo te gedragen, dat de Keizer over hen kon tevreden zijn. Deze zal vóór het feest met zijn gevolg alle tafels rondrijden, en dan het teeken geven om te beginnen. De lengte der tafels bedraagt niet minder dan 2 uur gaans; zij zijn in eenen grooten kring opgezet. Er zullen 2496 pud (50,770 Ned. ℔) ham, 15,290 Ned. ℔ worst, 3120 gebraden schapen, 12,480 gebraden kippen, 49,920 pastijen, 24,960 koeken, 145,088 witte brooden, 6000 ℔ boter, 1252 vat wijn en 3120 vat bier worden voorgezet. De bouw alleen van dezen reusachtigen tafel en van de toestellen voor het opzetten der geregten, enz. kost 75,425 roebels.

Het groote vuurwerk zou op den 30sten September de weergalooze krooningsfeesten besluiten. Men heeft voor de hoofdvoorstelling, een bouquet of pijlenbundel, onmetelijke chassinetten doen vervaardigen, met zinnebeeldige voorstellingen, op den luister en voorspoed van het rijk toepasselijk. Deze chassinetten, door Bengaalsch vuur verlicht, zullen eene tooverachtige uitwerking hebben. De pijlen-bundel zelf zal zeer kolossaal zijn. 120,000 vuurpijlen zullen te gelijk ontbranden, en bij die ontbranding zal een koor van 3000 zangers, ondersteund door de muzijkcorpsen der garde-regimenten, het volkslied aanheffen, met begeleiding van kanonschoten. Een klavier, dat in verband staat met eene electrieke kolom, zal de maat van deze nieuwe soort van bas regelen. Men heeft hiervan groote verwachting.

Ten slotte een merkwaardig woord van den Keizer zelf. Eene der hofdames zeide eenige dagen geleden tot hem, dat op het oogenblik toen het geschut van het Kremlin zijne krooning aankondigde, het volk dat buiten het gebouw stond, met diepen ernst voor het vaderland en voor hem begon te bidden. »Sire," voegde zij er bij, »dat was een groot, een heerlijk schouwspel." »Ja," antwoordde de Keizer, »dat geeft moed, en ik heb dien wel noodig."

Men berekent dat de Keizer bij zijn jongste manifest voor ruim anderhalf milliard (duizend millioen) zilveren roebels kwijtschelding heeft verleend aan hen, die ten achteren waren in het betalen van belasting. Dit kan tevens strekken tot een bewijs, hoe weinig de financiële toestand van Rusland geleden heeft door de buitengewone uitgaven, welke de jongste oorlog noodwendig veroorzaakt heeft.

Bij de tegenwoordige krachtsontwikkeling in dit rijk en eene goede administratie, is het allezins te verwachten, dat men de verliezen, welke geleden zijn, spoedig zal zijn te boven gekomen.

TURKIJE.

De jongste berigten uit Konstantinopel melden onder anderen, dat de Turksche financiën meer dan ooit in een deerlijken toestand verkeeren, zonder dat een hulpmiddel hiertegen aangewend wordt. De leening, onder den waarborg van Engeland en Frankrijk gesloten, is uitgeput. Even als de civiele lijst, die meer dan ooit met schulden is bezwaard, eene afzonderlijke leening heeft aangegaan, zoo ook neemt elk bestuur zijne toevlugt tot aanbiedingen van vreemde kapitalen, zonder zich te bekommeren omtrent de algemeene gesteldheid van den staat. Het is eene grenzenlooze verwarring, welke de noodlottigste gevolgen kan hebben, zoowel voor hen die kapitalen opnemen als voor hen die geld voorschieten.

— De berigten uit Bucharest van den 18den September j.l. bestigen het gerucht, dat het vertrek van het Oostenrijksche bezettingsleger uit de Donauvorstendommen weder voor een geruimen tijd uitgesteld is; zelfs hadden de bevelhebber getracht de levering van leeftogt voor acht maanden tijds uit te besteden, onder voorbehoud altoos van de vrijheid om het contract van hunne zijde eerder op te zeggen. Van den anderen kant zijn, volgens de aangehaalde berigten, ook weder Turksche troepen in Wallachye getrokken; drie gewigtige punten waren er door hen bezet, namelijk Kalafat met 1400, Krajowa met 1000 en Giurgewo met 2500 man. Daarentegen zou de inlandsche krijgsmagt of landweer van Wallachye uit Bucharest verwijderd worden, om plaats voor de buitenlandsche troepen te maken. Of onder zulke omstandigheden de komst verwacht mogt worden van de Europesche commissie voor de reorganisatie van het bestuur der vorstendommen, werd te Bucharest als zeer twijfelachtig beschouwd.

— Men herinnert zich dat onlangs in de haven van Trebisonde door Turksche varensliedeu een Russisch handelsvaartuig aangerand en de vlag daarvan geschonden is. Volgens berigten uit Konstantinopel van den 18den September, heeft de Turksche regering zich gehaast aan Rusland de gevraagde voldoening voor die verongelijking te geven door de daders te straffen en den haven-kapitein af te zetten.

ITALIE.

Omtrent de Napelsche kwestie heerscht nog steeds dezelfde onzekerheid en valt weinig bepaalds te zeggen. Velen blijven van gevoelen, dat de Koning eerst dàn tot toegeven zal overgaan, wanneer het hem duidelijk zal gebleken zijn, dat verdere tegenstand onraadzaam zoude wezen; anderen meenen, dat het zenden van een vereenigd eskader der Westersche mogendheden geen aanval ten doel heeft, maar slechts dienen zal om te Napels bescherming aan te bieden voor de bedreigde onderdanen der Westersche mogendheden, en elke revolutionnaire poging, die beproefd mogt worden, af te schrikken. Het ontbreekt echter ook niet aan de zoodanigen, die meenen, wat het laatstgenoemde betreft, dat de verschijning van de vereenigde eskaders ligtelijk eene tegenovergestelde uitwerking zoude kunnen hebben en de Italiaansche bevolking in den waan zoude kunnen verkeeren, dat deze demonstratie eene oproerige beweging in de hand zoude kunnen werken. Algemeen echter houdt men zich overtuigd dat, mogt een opstand uitbreken, de Koning van Napels dien zoude weten te bedwingen.

De *Morning Post* bevat een' brief uit Parijs, waarin gemeld wordt, dat Engeland en Frankrijk alle middelen te baat zullen nemen, om de expeditie naar Napels te voorkomen, maar dat zij bepaaldelijk besloten hebben hunne pogingen voort te zetten, tot dat zij voldoening zullen hebben erlangd van de zijde van een kabinet, dat het vaste voornemen schijnt te hebben, om de opinie van Europa te trotseren.

— Wij hebben reeds gemeld dat de inwoners van Pisaro, in den Romeinschen staat, geweigerd hebben de belasting te betalen op het uitoefenen van bedrijven. Men verneemt thans, dat de regering dadelijk order heeft gegeven om zes compagniën soldaten, voorzien van geschut, naar Pisaro te doen oprukken, ten einde de burgers tot gehoorzaamheid te brengen, terwijl de stad reeds bij de eerste weigering bedreigd is geworden met de in staat van beleg verklaring. De gegoeden hebben echter daarop aangeboden de helft der belasting te betalen, indien de mingegoeden werden vrijgelaten. Of deze schikking aangenomen is, weet men nog niet.

Eene telegr. depêche uit Pisaro meldt thans, dat de heffing van de belasting op de bedrijven geregeld haren gang gaat.

SPANJE.

Uit Madrid luiden de berigten niet gunstig. De Koningin, niet tevreden met de schorsing van den verkoop der geestelijke goederen, wilde ook den verkoop der goederen, die aan de gemeenten, aan de gestichten van weldadigheid enz. toebehooren, en die allen in de wet tot desamortisatie begrepen waren, gestaakt hebben. Dit nu is wel is waar deze keer niet toegestaan, maar men acht den tijd als niet ver meer af, dat de reactie ook ten dezen de overwinning zal behalen.

ZWITSERLAND.

Zaturdag heeft de groote raad van Neufchâtel, — na kennis genomen te hebben van het belangrijke besluit van den Zwitserschen nationalen raad en den bondsraad, waarbij verklaard werd dat de republikeinen van Neufchâtel zich jegens het vaderland verdienstelijk hebben gemaakt en dat alle onderhandelingen betreffende de zaak van Neufchâtel zouden worden gevoerd van de hand, indien zij niet tot grondslag hadden de integriteit des Zwitserschen grondgebieds en den in 1848 gewettigden staat van zaken, — met 63 tegen 13 een adres aangenomen, waarbij aan de Zwitsersche regering de betuiging wordt afgelegd van de gehechtheid van het kanton aan den federalen bond en den bond dank wordt gezegd voor de ondersteuning, door hem den 3den September aan het kanton verleend.

HANNOVER.

De Hannoversche regering heeft aan hare diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland eene circulaire gezonden, ter regtvaardiging van de door haar reeds gebragte en nog te brengen wijzigingen in de grondwet van 1848. Dit document maakt in Duitschland een' diepen indruk, want er blijkt duidelijk uit, dat het doel der onlangs in de grondwet gebragte wijzigingen is geweest de magt der kamers te vernietigen, voor zoo veel het financiewezen betreft, en al de ambtenaren volstrekt afhankelijk van de regering te maken.

— Terwijl het verkeer op den Hannoverschen Wester-spoorweg, wat het gedeelte van Rheine naar Osnabrück betreft, alle verwachtingen overtreft, wordt zeer geklaagd over de weinige inkomsten van den weg van Emden naar Rheine. Het

personenvervoer is, in weerwil van het badsaizoen, daar zeer gering en de goederen worden meest langs de Eems vervoerd. Door de reizigers worden bovendien vele klagten aangeheven over de onregelmatige aankomst der treinen. Een en ander is een slecht begin; en ware het dit nog slechts! Maar er bestaat ook weinig hoop op verbetering van communicatie door die zoo weinig bewoonde streken. Integendeel laat het zich aanzien, dat, zoo de noordoostelijke spoorweg door Nederland eenmaal is tot stand gekomen, nog een goed deel der inkomsten aan den Hannoverschen spoorweg zullen worden onttrokken, daar ontegenzeggelijk tegenwoordig door de bewoners der oostelijke provinciën van Nederland in het personenverkeer voor geen gering deel wordt deelgenomen.

GROOT-BRITTANJE.

Het gouvernement heeft zeer gunstige voorwaarden bekend gemaakt, waarop de lieden van het Duitsch vreemden-legioen zich naar Zuid-Afrika kunnen begeven.

— Maandag is de alderman *Finnis* tot lord-mayor der hoofdstad verkozen, in plaats van den aftredenden, den heer *Salomons*.

— Mev. *Harriet Beecher-Stowe* reist tegenwoordig op nieuw door Engeland, om den ijver van de tegenstanders der slavernij bij herhaling aan te wakkeren. Dezer dagen is de hertogin *van Sutherland* mevr. *Stowe* te gemoet gereisd om haar te ontvangen; de hertogin deed de vermaarde Amerikaansche schrijfster bij zich in het rijtuig plaats nemen en bragt haar naar hare woning. Mevr. *Beecher-Stowe* wordt vergezeld door haren man, een' zoon en twee dochters.

— Engelsche dagbladen hechten eene groote beteekenis aan het binnenkomen van een schip te Liverpool *direct* uit Chicago in Noord-Amerika. Het is een clipperschip dat voor het eerst die lange reis direct van daar gemaakt heeft. Waarin de groote beteekenis hiervan ligt, wordt door een blad uit Liverpool aldus opgegeven: Chicago, aan het uiterste punt der Amerikaansche meren in het Westen, wiens bevolking sedert de laatste 6 jaren van 29,000 tot 104,000 zielen is toegenomen, heeft in 1855 den grootsten voorraad van graan uitgevoerd die ooit uit eenige haven is verzonden, namelijk 2,200,000 quarters, om van andere uitvoerartikels niet te spreken. Hoe moet zich eerst het verkeer daar vermeerderen, wanneer schepen van daar op het voorbeeld van het nu aangekomene, direct naar Europa afvaren! De noord-westelijke staten van Amerika kunnen, wegens hun uitgebreid spoorwegnet en veelvuldige kanalen, groote korenmassa's met geringere kosten en in geringeren tijd naar Engeland afleveren dan de landstreken aan de Zwarte zee. Tot nu toe ging dit verkeer over New-York, de waren gingen door 3 of 4 verschillende handen, die ze duurder maakten en het vervoer vertraagden, en toch kwam het transport in dit jaar niet hooger dan op 13 shillings 8 d. te staan. De vracht uit de havens der Zwarte zee naar Engeland bedraagt evenens 13 shill. per quarter, en de schepen hebben voor die reis 70 tot 100 dagen noodig, terwijl de geheele vaart van bovenbedoeld clipperschip — een gemakkelijk te vermijden oponthoud van 12 dagen te St. Laurenz medegerekend — niet meer dan 60 dagen duurde. In het kort, het geldt hier eene nieuwe concurrentie van het Westen met de korenlanden van het Oosten, eene concurrentie die aan Engeland en geheel Europa, 't welk onder den druk der hooge broodprijzen zucht, tot onberekenbaar voordeel strekken zal.

FRANKRIJK.

Bij de financiële crisis, die niet alleen te Parijs, maar op alle groote geldmarkten van Europa heerscht, betreurt men het zeer, dat de Fransche bank de eerste geweest is om zijn disconto te verhoogen en wel van 5 op 6 pCt. Dit besluit door de bank genomen, vindt men te meer afkeurenswaard, daar de Engelsche bank zulk eene vermeerdering der rente niet had uitgelokt. Verleden week is de beurs zoo gedrukt mogelijk geweest. Men schijnt iets te duchten, zonder juist te weten wat; onder anderen baren de wederstand van den Koning van Napels aan de eischen der Westersche mogendheden, en de oorlogskreten van de Engelsche dagbladen der financiële wereld groote bezorgdheid.

— De Keizer heeft op dit oogenblik 12 paleizen, als de Tuilleriën, het Louvre, het paleis Royal, St. Cloud, Meudon, Versailles en de beide Trianons, Rambouillet, Fontainebleau, Straatsburg, Compiègne en Pau.

— Naar men verneemt, is het kapitaal van 1200 millioen francs, voor het door den Keizer van Rusland geconcessioneerde spoorwegnet, aldus verdeeld: de heeren *Pereire*, voor het Fransche *Crédit mobilier*, 300 millioen; *Baring*, te Londen, 200 millioen; *Sina*, te Weenen, 100 millioen; *Eskeles*, te Weenen, 100 millioen; *Mendelssohn*, te Berlijn, 100 millioen; *Hope*, te Amsterdam, 200 millioen; *Stieglitz*, te Petersburg, 200 millioen.

BELGIE.

Uit het volgende voorval, medegedeeld door den *Messager de Gand*, kan men zien welk eene uitwerking het mandement van den bisschop van Gent tegen de hoogeschool dier stad op sommige goedgeloovigen doet: Een der meest geachte studenten onzer hoogeschool moest op raad der geneesheeren gedurende eenigen tijd zijn verblijf buiten de stad vestigen, om zijne gezondheid te herstellen. Hij begaf zich naar het dorp O. en huurde aldaar kamers. De pastoor dier gemeente dit hoorende, begaf zich naar de lieden, bij welke hij inwoonde, en gaf hun bevel de huur aan den student op te zeggen, met verschillende bedreigingen indien zij niet gehoorzaamden. Die lieden bevreesd geworden, gehoorzaamden. Genoemde heer zoekt thans eene andere gelegenheid, maar alle woningen zijn voor hem gesloten; niemand durft een jong mensch herbergen, die doordrongen is van de gevaarlijke stellingen door een bisschop aangewezen en door een pastoor verfoeid.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 30sten September.

In deze zitting zijn ingekomen vijf koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen, als: 1). wegens de verstrekkingen van het departement van oorlog in 1856; 2). tot wijziging van hoofdstukken II en IX B. der begrooting voor 1855; 3). de begrooting van het burgerlijk pensioenfonds voor 1857, 4). de begrooting voor den arbeid der gevangenen van 1857 en 5). tot goedkeuring eener ruiling tusschen den staat en de gemeente Roermond. — Verzending naar de afdeelingen.

De commissie van rapporteurs zijn gereed met hare eindverslagen over de ontwerpen: 1) tot het verleenen van naturalisatiën; 2) wegens het Scheveningsche kanaal; 3) de amortisatie van schuld; 4) het verleenen van eene bijdrage van *f* 200,000 tot den aanleg van een kanaal van Assen naar Groningen, en 5) wegens den aankoop van het stuk grond te Maastricht. Beraadslagingen op aanstaanden Vrijdag, des morgens te 11 uur.

Dien dag zal de discussie gevoerd worden over de conclusie van het verslag der commissie betrekkelijk de zaak van de aftapping van water uit de Zuid-Willemsvaart.

De heer *van Bosse* brengt, uit naam van de daartoe benoemde commissie, verslag uit over de adressen van predikanten van de Herv. eeredienst, ter zake van de pensioenen. — Dat verslag zal worden gedrukt, terwijl de discussie over de voorgestelde conclusie nader zal worden gehouden. — De vergadering is daarna gescheiden.

Bij de Tweede Kamer is ingekomen een wetsontwerp waarbij wordt bepaald dat aan de houders van de reeds verjaarde muntbiljetten van 1845 en van 1849 op nieuw de verwisseling dezer biljetten bij de Nederlandsche bank wordt toegestaan, tot den laatsten December 1856; en dat deze verwisseling geschiedt uiterlijk ten beloope van *f* 67,650, terwijl na verloop van dat beloop, in de verwisseling van de verder opkomende muntbiljetten, des noodig, bij de wet zal worden voorzien.

Bij de wet tot vermindering van het zegelregt op de certificaten nationale werkelijke schuld en op de bewijzen van aandeel in vreemde geldleeningen, thans bij de Kamer ingediend, wordt voorgesteld, op grond der nadeelen, welke thans uit die vrij hooge regten voortvloeijen, het eerste tot *een vierde*, het laatste tot *een zesde* te verminderen.

Het ontwerp van wet betreffende de bieren en azijnen is, behoudens eenige wijzigingen, gelijkluidend met dat hetwelk in de vorige zitting bij de Tweede Kamer werd ingediend. De Regering verklaart zich tegen de opheffing van den vrijdom van accijns voor de snelazijnfabrieken, voor wie de concurrentie met de bierazijnmakerijen dan niet zoo zijn vol te houden, terwijl uit het verleenen van dien vrijdom geen belangrijke smokkelhandel kan voortspruiten.

De Regering verklaart zich voorts tegen het denkbeeld om den accijns op de bieren af te schaffen; die accijns bedraagt nog geen cent per kan voor het beste bier; de formaliteiten, welke aan de heffing van dien accijns zijn verbonden, zijn minder dan in Engeland en Beijeren, en berusten op denzelfden grondslag als die voor de Belgische brouwerijen. In elk van die drie landen verkeert intusschen deze tak van nijverheid in zeer gunstigen toestand.

's GRAVENHAGE, 1 October.

Het *Staatsblad* no. 90 behelst een kon. besluit van den 27sten September, waarbij, met wijziging van het kon. besluit van den 6den Januarij 1831 (*Stbl.* no. 2) wordt bepaald, dat het *verhuren* van heele of gedeelten van loten in de Staatsloterij, voor zoo veel de nommers betreft welke na de trekking van de *eerste* week der *vijfde* klasse nog moeten worden uitgetrokken, is verboden. In geval van overtreding, wordt de benoeming of toelating van den collecteur of splitter, die de overtreding heeft begaan, ingetrokken. Dit besluit komt in werking met de 231ste Loterij.

Dit besluit is genomen op de voordragt van den minister van financiën van den 23sten Augustus, die zijne beschouwingen in een rapport aan den Koning heeft kenbaar gemaakt. Dat rapport beslaat 7 kolommen in de *Staatscourant*. Wij lezen daarin o.a. het volgende:

» Onder de staatsinstellingen, welke in de laatstverloopen jaren in bijzondere en openbare geschriften dikwijls zijn ter sprake gebragt en aan velerlei beoordeelingen hebben blootgestaan, behoort ongetwijfeld de *Staatsloterij*.

» De afschaffing der openbare loterijen in naburige Staten heeft daartoe niet weinig bijgedragen en sommigen minder gunstig gestemd voor eene instelling, welke overigens op een bestaan van bijna anderhalve eeuw kan wijzen.

» Telken jare, bij de behandeling der wetten op de middelen, heeft dit onderwerp, zoowel in de Eerste- als in de Tweede Kamer der Staten Generaal, stof tot bedenking, veelal ten nadeele dezer zaak, opgeleverd.

» Dat, dien ten gevolge, de aandacht des ondergeteekenden voortdurend op de Staatsloterij gevestigd is geweest, zal naauwelijks behoeven gezegd te worden. Bij zijne beschouwing omtrent deze zaak, heeft hij zich de volgende vragen ter beantwoording voorgesteld:

» 1) behoort, ook hier te lande, op het voorbeeld van naburige Staten, de loterij te worden afgeschaft? Zoo neen,

» 2) behoort de bestaande loterij al dan niet te worden gewijzigd? Zoo ja, in welken zin?

» *Ad 1um.* Het denkbeeld eener geheele afschaffing der loterij heeft hier te lande nimmer onverdeelden bijval ingeoogst; hoofdzakelijk zijn daartegen ten allen tijde door de verdedigers der loterij drie bedenkingen aangevoerd geworden:

» In de *eerste* plaats zou eene zekere neiging tot het spel, tot het beproeven van zijn geluk door opoffering van een weinig gelds, tot het openzetten eener kleine deur voor de fortuin, zoo als men zich pleegt uit te drukken, in de meest uiteenloopende standen der maatschappij ook bij het Nederlandsche volk niet zijn te ontkennen en zou het welbegrepen algemeen belang vorderen, de gelegenheid niet af te sluiten om aan die neiging in eene van staatswege beheerde, voorzigtig ingerigte loterij te kunnen voldoen.

» In de *tweede* plaats, zou eene afschaffing der loterij bedenkelijk zijn te achten, uit hoofde daardoor zoo vele gezinnen zouden worden beroofd van een middel van bestaan, hetwelk thans door hen in het debiet van aandeelen in de loterij gevonden wordt.

» In de *derde* plaats zou de schatkist de jaarlijksche opbrengst der Staatsloterij bezwaarlijk kunnen ontberen."

De minister gaat deze bedenkingen achtereenvolgens na en deelt dan als zijne overtuiging mede, » dat, — hoezeer dan ook elke loterij, in abstracto beschouwd, verwerpelijk moge wezen, en dat, zoo de loterij niet bestond, hij zich wel zou wachten de oprigting van staatswege eener zoodanige instelling Uwer Majesteit aan te raden, nogtans, in verband met de behoefte en neigingen der natie en met het oog op de noodlottige gevolgen welke eene onverwijlde afschaffing voor zoo vele gezinnen zou te weeg brengen, zoomede op de vermindering welke de staatsinkomsten hierdoor zouden ondergaan, — voor alsnog het aanbrengen van verbeteringen boven het geheel afschaffen der zaak verkieslijk moet geacht worden."

Ter beantwoording van de *tweede* vraag, zet de minister vooraf de inrigting en werking der bestaande loterij uiteen, en bespreekt daarna de plannen door den heer mr. *A. D. Meijer* sedert 1817 onverdroten voorgedragen, welke z. exc. niet kan aanraden, ofschoon daarin dan ook het nadeel der tegenwoordige klassikale loterij, voor zooveel betreft het aan loksel om een eenmaal aangekocht nommer te blijven doorspelen, niet moge zijn opgeslolen. Verder lezen wij in het rapport:

» Zoo in aanmerking wordt genomen dat het huurspel meerendeels in zwang is bij dezulken, die slechts weinig aan het spel besteden kunnen, dan schijnt het niet twijfelachtig dat de hoofdzetel van het kwaad der loterij in het huurstelsel gelegen en de opheffing daarvan wenschelijk en noodzakelijk is.

» Zonder twijfel zullen bij het afschaffen der huur, evenals dit in 1827 plaats had, vermindering van opbrengst en klagten over het verlies of opdrooging van dit middel van bestaan worden waargenomen.

» Ofschoon nu noch aan het een noch aan het ander zooveel gewigt mag worden gehecht, dat daarom de verbetering der loterij, in het zedelijk en stoffelijk belang der natie, zou mogen worden nagelaten, zou het nogtans aan den anderen kant bedenkelijk zijn, door eenen al te diepen greep op eenmaal het gansche bestaan der instelling in de waagschaal te stellen. Naar het voorkomt, vordert het algemeen belang evenzeer dat, ook ten aanzien van dit onderwerp, met omzigtigheid worde te werk gegaan; dat door trapswijze verbetering der loterij de neiging tot het spel langzamerhand, kan het zijn, verminderen, en door de Regering uit de loterij met behoedzaamheid dat element verwijderd worde, hetwelk de voornaamste aanleiding tot misbruik kan opleveren.

» Op dien grond komt het geraden voor om niet, als in 1827, het geheele stelsel van huur plotseling op te heffen, daar het te vreezen is dat alsdan misschien, even als vroeger, door verschillende motieven daartoe gedrongen, op dien stap zou worden teruggekomen.

» Blijkens de medegedeelde becijferingen, werkt het huurstelsel het nadeeligste voor den speler in de *vijfde* klasse, als wanneer de huurprijs wordt bepaald door het vroeger of later uittrekken der drie kapitale prijzen.

» Zoo de huur voor de 2de en 3de week der vijfde klasse wierd verboden, zou degene die tot en met de eerste week dier klasse zijn lot in huur speelde, na afloop dier week moeten kiezen tusschen het koopen of het los te laten, en zou hij, in het eerste geval, hebben te voldoen *f* 76. Aan huur- en koopprijs te zamen zou hij dan hebben betaald *f* 130, tegenover *f* 231, welke het lot hem in het tegenwoordig stelsel zou hebben gekost.

» Door eene zoodanige beperking der huur zou dus eene eerste en niet onbelangrijke schrede zijn gedaan op den weg tot zuivering der loterij van hare gebreken.

» Ongetwijfeld zou reeds deze beperking van het huurstelsel nadeelig werken op het debiet der loten; doch bij de groote aanvraag van loten, welke tegenwoordig wordt opgemerkt, is het te voorzien, dat de loterij dezen schok spoedig zou te boven komen, als wanneer de gelegenheid zou geboren worden om het huurstelsel geheel op te heffen.

» De slotsom dezer beschouwingen omtrent de tweede vraag alsnu in weinig woorden zamenvattende, is de ondergeteekende van gevoelen dat de tegenwoordige loterij aan gebreken laboreert van welke zij behoort te worden gezuiverd; dat die zuivering van gebreken langzamerhand behoort plaats te hebben, en dat voor het tegenwoordige, in afwachting van hetgeen later uitvoerbaar zal bevonden worden, zou moeten worden aangevangen met de afschaffing van de huur der loten voor de tweede en volgende weken der vijfde klasse."

— De commissie uit de Tweede Kamer, belast met het aanbieden aan den Koning van het adres dier Kamer, in antwoord op de troonrede, zal heden avond te 5½ uur bij Z. M. worden toegelaten, ter vervulling der haar opgedragen taak.

— De heeren *van Vlissingen en Co.* hebben, ten gevolge van het rekest van de heeren *Enthoven c. s.*, aan de Tweede Kamer gerigt, aangaande de duitenplaatjes, ook van hunne zijde een adres aan die Kamer gezonden, waarin zij opkomen tegen hetgeen in eerstgenoemd rekest wordt gezegd, als zouden zij thans aan hunne verpligting niet voldoen. Daarin wordt ook o. a. gezegd, dat eene hoeveelheid van 80,000 Ned. ponden niet is afgekeurd, maar dat de Regering geweigerd heeft die, op grond van eenige geschillen, te ontvangen. Dadelijk na de inontvangstneming is men echter weder aan het werk gegaan, en heeft men reeds in de eerste week 26,984 Ned. ponden duitenplaatjes afgeleverd.

— Bij kon. besluit van den 28sten September, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Alblasserdam c. a., de heer *P. Lipjes*, thans ontvanger te Tubbergen; te Tubbergen, de heer *J. G. Oosterbaan*, thans te Terheijden; en te Terheijden, de heer *H. C. van Doorn*, thans te Spaarndam.

— Door den heer *van Dam van Isselt* wordt in de *Tielsche Ct.* geklaagd dat er nog geene verantwoording is gedaan van de gelden, die de natie heeft geschonken tot gemoetkoming in de verliezen door den watersnood van 1855 geleden, en dat er nog aanzienlijke sommen beschikbaar zijn uit die liefdegiften voortspruitende.

— Uit Luxemburg wordt van den 26sten Sept. het volgende geschreven: Binnen kort zullen onze kamers weder geopend worden. Men ziet die opening ditmaal met bijzondere spanning te gemoet, die door prins *Hendrik* der Nederlanden, stedehouder van Luxemburg, in persoon zal plaats hebben. De oppositie-dagbladen betoogen sinds lang dat het tegenwoordige kabinet van reactionnaire denkbeelden, zelfs van eene herziening onzer vrij liberale grondwet zwanger gaat. Niemand ziet intusschen de noodzakelijkheid in van zoodanige herzieningen, voor een land dat zich in ongestoorde rust en toenemenden bloei mag verheugen.

ROTTERDAM, 1 October.

Gisteren morgen is te Brouwershaven gearriveerd het fregat *Rotterdam*, kapt. *P. Vis*, aan boord hebbende den oud-gouverneur-generaal van Nederl. Indië, den heer mr. *A. J. Duymaer van Twist*. Wij vernemen met genoegen, dat de heer *van Twist* zich in den besten welstand bevindt.

UTRECHT, 1 October.

Gedurende de afgeloopen dagen na het spoorweg-ongeluk aan de Jeremiebrug, is men steeds bezig met het ongerief te herstellen. De passage met den trein naar en van Arnhem geschiedt voor passagiers en goederen over eene noodbrug, die aldaar over de vaart gelegd is. Van het station worden de passagiers en goederen naar de Jeremie gebragt, alwaar aan de overzijde een andere trein moet gereed staan om allen op te nemen. Dien ten gevolge kan men ook aan de overzijde der vaart plaats naar Arnhem nemen, en goederen bestellen aan het tijdelijk hulpkantoor. De directie doet alzoo al het mogelijke om in het ongerief te gemoet te komen. We gaan echter een guur jaargetijde te gemoet, en velen zouden dus gaarne zien, dat aan de overzijde der vaart, vooral wanneer men op den trein van Arnhem wachten moet, eene beschutte plaats voor de reizigers gezocht werd.

ASSEN, 1 October.

De burgemeester dezer gemeente, de heer *H. J. Oosting*, heeft zijn ontslag uit deze betrekking aangevraagd, in te gaan in de maand November e.k., als wanneer het 25 jaren zal geleden zijn, dat hij aan het hoofd dezer gemeente heeft gestaan.

— Naar men verneemt, bedragen de gevallen wegens het schrijven van brandbrieven door bedelaars-kolonisten, voor zoo ver die namelijk ter kennis van de justitie alhier zijn gekomen, reeds drieënveertig; het was inderdaad te wenschen, dat dit middel, om de koloniën tegen de gevangenis te verwisselen, te keer werd gegaan, hetzij door het verblijf in de koloniën meer aangenaam, hetzij door dat in de gevangenis minder aangenaam te maken. Het ligt toch in eene gezonde staathuishoudkunde, om strafgevangenissen de minst begeerlijke plaatsen in den staat te doen zijn. Drie kolonisten moeten ook aan den heer officier van justitie alhier hun voornemen kenbaar gemaakt hebben, om brandbrieven aan Z. M. den Koning te schrijven.

GRONINGEN, 2 October.

Bij kon. besluit van den 27sten September is benoemd tot procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noordbraband, mr. J. C. F. baron D'AULNIS DE BOUROUILL, thans officier van justitie bij de arr.-regtbank te Groningen.

— Gisteren heeft alhier de stemming plaats gehad van een nieuw lid in den raad dezer gemeente, in plaats van wijlen den heer mr. L. B. LOHMAN. Van de 1744 kiesgeregtigden waren 614 opgekomen om hunne stem uit te brengen. Bij de opening der bussen bleek, dat van die stemmen op zich hadden vereenigd: jhr. mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN 176, F. DE WITT 151, J. SWAAGMAN JR. 137, jhr. mr. W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN 70, mr. E. J. OFFERHAUS 30, mr. J. S. VAN RONKEL 23, dr. L. ALI COHEN 5, mr. N. VAN HASSELT 3, J. SWAAGMAN 7, J. SWAAGMAN Jz. 2, ALBERDA VAN EKENSTEIN 2, en nog 6 personen ieder 1 stem. Er werden in de bus gevonden twee briefjes van onwaarde. Daar alzoo niemand de volstrekte meerderheid op zich heeft vereenigd, zal over de beide eerstgenoemden eene herstemming moeten geschieden. De herstemming zal plaats hebben op Woensdag den 15den dezer.

— Heden morgen zijn van hier naar Leeuwarden vertrokken het 2de eskadron, 3de regement dragonders, sterk 30 man, onder kommando van den luit. VAN HEUMEN, en zijn heden middag in diens plaats teruggekeerd een detachement van het 1 eskadron van gelijke sterkte, onder kommando van den luit. van NOUHUIS, komende van Leeuwarden.

— De Brusselsche correspondent van de *Amst. Ct.* zegt met genoegen onder een klein getal der Belgische consuls in het buitenland, die tot ridder der Leopoldsorde zijn benoemd, den heer BEEKHUIS DAMSTE, te Groningen, te hebben opgemerkt. » De ijver waarmede hij reeds gedurende geruimen tijd die betrekking waarneemt, zijne hoogst belangrijke mededeelingen, voornamelijk over landbouw-aangelegenheden, maken hem die onderscheiding dubbel waard."

— Uit *'s Gravenhage* wordt ons van goederhand geschreven, dat men daar algemeen zeer verheugd is over den afloop der belangrijke discussie in de Tweede Kamer der Staten Generaal, bij gelegenheid van het vaststellen van het adres van antwoord op de troonrede. Bij die gelegenheid toch is gebleken, dat op slechts weinige leden na (en 9tal) de Kamer eenstemmig vasthoudt aan de letter en den geest der grondwet, en niet wenscht de hand te slaan aan haar bestaan of voortduring. Men is thans zeer gerust, dat er voorshands noch eene aftreding van het Ministerie, noch eene ontbinding van de Kamer zal plaats hebben, nu, na de wijzigingen die het adres in den vorm heeft ondergaan, het Ministerie heeft verklaard, zich daarbij neder te leggen. Bovendien is het gebleken, dat althans vele leden der liberale partij in geenen deele voornemens zijn, eene oppositie quand même tegen het nieuwe Ministerie te voeren, en dat ook velen hunner bepaaldelijk den heer SIMONS niet gaarne zouden zien aftreden. Er bestaat dan ook alle reden, om van dien minister veel goeds te verwachten voor de ontwikkeling van de krachten onzes volks op het gebied zoo wel van wetenschap, als van industrie in al haren omvang, zoo als allengs al meer en meer zal blijken, wanneer de regelingen, waarmede die minister zich onledig houdt, aan het daglicht zullen treden.

Men verwachtte dat de aanbieding van het adres aan den Koning in het midden dezer week zou plaats hebben, en niet eerder, omdat aan het daarop te geven antwoord in de gegevene omstandigheden, even als aan het adres zelf, eene meer dan gewone beteekenis moet worden gehecht. (Men zie daarover het telegrafisch berigt hierachter.) Men geloofde wijders dat de Kamer weldra op reces zou worden gescheiden.

— In de *Utr. Ct.* leest men het volgende: Heden ontvingen wij een schrijven, volgens hetwelk de garnalenvangst dit jaar als zeer gunstig mag beschouwd worden, en dus den nijveren visscher onzer Zuiderzee-kusten genoegzaam brood kon bezorgen, ware het niet dat het ontraden van het gebruik dier vischjes, om der gezondheidswille, het getal garnaleneters aanmerkelijk had verminderd. Het is dus klaarblijkelijk, dat de visschers daaronder lijden, en het ware alzoo te wenschen dat meerdere bevoegden hun gevoelen over het gebruik van dit smakelijke zeeproduct mogten te kennen geven. Het is toch gebleken, dat aan de kusten, alwaar ze tegenwoordig dagelijks gebruikt worden, geene sporen van schadelijkheid zijn ontdekt, en 't is niet wel aan te nemen, dat dit vischje voor de ingezetenen van het binnenland schadelijker zou zijn, dan voor den kustbewoner. Men verneemt alleen, dat de laatsten ze steeds versch en versch gekookt eten, wat met de eersten niet altijd het geval is.

Iets over het moederkoren.

Blijkens het vroeger in dit blad geplaatste verslag van de commissie van landbouw, is dit jaar in deze provincie buitengewoon veel *moederkoren* opgemerkt. Daar nu het gebruik van zoodanig ziek graan gevaarlijke ongesteldheden aan menschen en beesten kan veroorzaken, achten wij het van belang hier kort de kenmerken op te geven, waaraan men de aanwezigheid van het moederkoren ontdekt.

Het is zeer gemakkelijk de met moederkoren besmette korenaren te ontdekken. In de plaats van verscheidene graankorrels, ziet men daar eene donker violetkleurige, bijna zwarte zelfstandigheid, van veel grooteren omvang, hebbende eene verlengde, dikwijls gebogen gedaante, ligt breekbaar en vertoonende inwendig eene grijsachtige massa. Men bemerkt het moederkoren ook, zelfs wanneer het geen grooteren omvang heeft dan de graankorrel, of wanneer het in verscheidene deelen is gebroken, niet slechts aan zijne uitwendige donkerbruine kleur, maar ook aan zijne meerdere ligtheid; het drijft op het water, terwijl het gezonde graan naar den grond zinkt.

De schadelijke werking van het moederkoren bij de voeding is des te gevaarlijker, naar gelang zijne evenredigheden sterker zijn; $\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{10}$ in het brood heeft somwijlen zeer gevaarlijke toevallen, koudvuur en het verlies van ledematen ten gevolge gehad. De vergiftigende uitwerking van met moederkoren besmet graan is dikwijls sterker nog bij dieren dan bij menschen. Ernstige toevallen en plotselinge dood hebben zich vertoond wanneer men aan de dieren graan met moederkoren vermengd, afkomstig van het zuiveren der granen, te eten had gegeven. Er ontstaat koudvuur even als bij de menschen, maar veel spoediger en gepaard van zonderlinge omstandigheden. Bij hoenders vielen de geledingen der pooten achtereenvolgend af, liet zelfs de snavel los; bij varkens vielen de hoeven af en verkwijnde het dier.

Men kan derhalve niet te veel voorzorgen nemen om het gebruik van met moederkoren besmet graan of hetgeen daarvan vervaardigd wordt (meel, brood, zemel, enz.) in het voedsel van menschen en dieren te voorkomen.

Men kan de gevaren die in het gebruik van met moederkoren besmet graan zijn gelegen ontwijken door middel van behoorlijke reiniging, hetzij door middel van eene zeef, die het goede graan doorlaat en nagenoeg al het moederkoren, wegens den grooteren omvang, terughoudt, hetzij door middel van eenvoudige wanning, wanneer het wegens de geringere zwaarte op de oppervlakte komt. In allen gevalle, voor dat het graan wordt gemalen, doet eene krachtige zuivering van hetzelve door middel van den ventilerenden wanmolen, het moederkoren met deszelfs overblijfselen verdwijnen.

KERKNIEUWS.

GRONINGEN, 1 October. Door het provinciaal kerkbestuur van Groningen is heden geëxamineerd en tot de predikdienst toegelaten de heer A. E. VAN EERDE, kandidaat tot de Heilige dienst.

HOLLANDSCHE VELD, 1 October. De minister van Herv. eeredienst heeft in de vorige week het volgende twaalftal predikanten en kandidaten aan den kerkeraad alhier opgezonden, ten einde daaruit een tweetal ter electie aan den Koning aan te bieden: BOLT, FOLPMERS, JENTING, KNAP, VAN LEEUWEN, MULDER en SCHEIVLIET, en de heeren proponenten ALBERTI, BAKHUIZEN, BAKKER, DINCKGREVE en VAN HEIJNINGEN.

— Ter vervulling der vacature, ontstaan door het emeritaat van ds. A. RADIJS, heeft de kerkeraad der Herv. gemeente te Doesborgh, uit een bevorens gemaakt twaalftal, het volgend zestal predikanten geformeerd: dd. J. G. BLAAUW, te Elst; H. BROUWER, te Oudkerk en Roodkerk; H. A. C. DENIER VAN DER GON, te Soeterwoude; W. C. E. KOCH, te Heinenoord; F. T. DE MAZURE, te Drempt, en J. STEMBERG, te Renswoude.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, 2 October.

Z. M. de Koning heeft gisteren avond de commissie uit de Tweede Kamer ontvangen, die hem het adres van antwoord op de troonrede kwam aanbieden. In antwoord daarop heeft de Koning het volgende gezegd:

Het adres mij door u aangeboden en bevattende de betuiging van liefde en gehechtheid, welke de Tweede Kamer voor mij en mijn huis koestert, heb ik met genoegen ontvangen. De Kamer heeft te regt begrepen, dat door mij en mijne regering de vasthouding aan de grondwet zal worden gehandhaafd. Alle voorstellen die wij haar in overweging zullen geven, zullen het geluk van mijn dierbaar vaderland bedoelen. Dat doel wordt ook ernstig beoogd bij de regeling van eene zoo teedere aangelegenheid als het onderwijs is.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 October.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{7}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$74\frac{1}{2}$.
Dito Dito	» 4	»	$93\frac{7}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$74\frac{3}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$38\frac{3}{4}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$84\frac{1}{2}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$76\frac{1}{4}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$23\frac{15}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$38\frac{1}{8}$.
PORTUGAL	» 3	»	$43\frac{7}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$102\frac{3}{4}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$102\frac{1}{4}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$84\frac{7}{8}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$84\frac{1}{8}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	$93\frac{3}{16}$.
Dito 6de serie	» 5	»	$94\frac{7}{8}$.

De beurs was flaauwer wegens vele liquidatiën.

LONDEN, 2 *October*. Consols $92\frac{3}{4}$.

PARIJS, 2 *October*. Fransche 3 pCt. 67.10.

(*Ingezonden.*)

De Technische school te Utrecht.

Toen ik mij in de maand Julij dezes jaars te Antwerpen bevond, was ik aldaar in de gelegenheid tegenwoordig te zijn bij het « *Examen de l'Institut superieur de Commerce.*"

Al was er veel, dat mijne bevatting te boven ging, zoo volgde ik toch met groote belangstelling de aldaar gedaan wordende vragen, die betrekking hadden op de Duitsche-, Engelsche- en Spaansche talen, op wis-, natuur-, schei- en werktuigkunde, op land- en volkenkennis, algemeen handelsregt, het wisselregt in de onderscheidene Europesche staten, assurantie en bodemerij-wezen, staathuishoudkunde, warenkennis enz., enz.; en onwillekeurig kwam de wensch bij mij op: « Mogt ook onze stad, die zich zoo gaarne het « brandpunt van verlichting noemt, weldra zoodanige inrigting, « zij het dan ook op kleinere schaal, in haar midden zien verrijzen!"

Wanneer ik echter bedenk, hoe de pogingen, in de laatste jaren van onderscheidene zijden aangewend, om hier eene zoogenaamde industrieschool op te rigten, schipbreuk hebben geleden op de weinige belangstelling betoond van de zijde van zoovelen, die daarbij ter opleiding hunner kinderen in de eerste plaats belang hadden; wanneer ik bij herhaling heeren curatoren en docenten aan het stedelijk gymnasium alhier hoor klagen, hoe slecht de klasse B bezocht wordt, dan vrees ik, dat die door mij geuite wensch nog wel lang tot de vromen zal blijven behooren.

Gelukkig echter dat ons land, een land van nijverheid, niet geheel van alle inrigtingen, ter opleiding voor koophandel, fabrijken enz. verstoken is; en dat dus voor die ouders, welke begrijpen, dat in den tegenwoordigen tijd hunne kinderen, welke die loopbaan gekozen hebben, nog iets meer behoeven te leeren dan « brieven afschrijven, geld tellen, en zakjes plakken", daartoe de gelegenheid openstaat.

De inrigting, die ik op het oog heb, is de Technische school te Utrecht, welke ik voor eenige weken in de gelegenheid was te leeren kennen.

Sinds zes jaren is zij blijkens hare resultaten met vrucht werkzaam. Om die nuttige instelling meer ter algemeene kennis te brengen, geloof ik niet beter te kunnen doen, dan hier de woorden weder te geven, welke ik vind in de Economist van den heer DE BRUIJN KOPS, van de maand Julij, bladz. 220.

« Wij vestigen de aandacht van ouders en voogden op een dezer « dagen uitgekomen verslag over de Technische school te Utrecht.

« Bepaaldelijk als eene opleiding voor de koninklijke akademie te « Delft, wordt deze inrigting, tot nog toe de eenige van dien aard « in ons vaderland, aanbevolen. Zijn voordeel doende met de ver- « kregen ondervinding, heeft men den nieuwen cursus thans nog « meer met het oog op het admissie-examen te Delft ingerigt, dan « vroeger het geval was. — Voor de nieuwere talen namelijk, en de « geschiedenis, niet genoegzaam in den gewonen leercursus opge- « nomen, moest tot nu toe afzonderlijk onderwijs verstrekt worden; « iets hetgeen nu verholpen is, tegen opheffing van eenige andere, « minder noodzakelijk geoordeelde lessen.

« De leercursus aan de Technische school is voor drie jaren.

« Eenmaal in 't jaar, in Augustus, worden er leerlingen na een « admissie-examen toegelaten. De vereischten van dit admissie- « examen zijn: de beginselen der meet- en stelkunde; rekenen; « aardrijkskunde; Nederduitsch en Fransch, en beginselen der ge- « schiedenis. De leercursus op de school zelve, met den 18den « Augustus aan te vangen, omvat wiskunde, natuurkunde, « scheikunde, werktuigkunde, aardrijkskunde, technologie, Neder- « duitsch, Fransch, Engelsch en Hoogduitsch, geschiedenis, boek- « houden, hand- en ornamentteekenen, bouwkunde en machinetee- « kenen. Het gedrukt verslag geeft eene nadere omschrijving dezer « vakken en leerwijze.

« Als blijk van de goede inrigting van het onderwijs, vindt men « in het verslag vermeld, dat eenige der te Delft toegelaten leerlin- « gen aldaar onmiddellijk het tweede studiejaar zijn ingetreden.

« In 1850 opgerigt, schijnt deze school, bij het hooge gewigt « dat men telkens meer, en met regt, aan de practische natuur- « wetenschappen toekent, wel waardig de aandacht te trekken.

« Te oordeelen naar de inrigting van het onderwijs, volgens het « programma, en de namen, die men op de lijst der docenten en « directie aantreft, is aan deze inrigting eene bloeijende toekomst « verzekerd, en zal zij veelzijdig nut kunnen aanbrengen.

« Het schoolgeld bedraagt *f* 125 's jaars, met uitzondering van « het derde jaar, waarvoor *f* 150 betaald wordt, (een en ander in « vier termijnen te betalen).

« Ter verzorging en opvoeding der jonge lieden bestaat eene « gunstige gelegenheid door hunne plaatsing in den huiselijken kring bij sommige der h.h. docenten.

« De Technische school staat onder directie van den heer D. « GROTHE, die tevens, geassisteerd door den heer dr. J. W. GUN- « NING en zes andere docenten in het onderwijs voorziet.

« Verzorgers zijn de heeren: H. A. VAN DEN WALL BAKE, W. H. « DE HEUS, G. J. MULDER en R. VAN REES."

Ik heb daar weinig bij te voegen. Zij, die met een aandachtig oog de ontwikkeling des handels nagaan; die weten, dat de wetenschap in de werkplaats overgegaan is; die overtuigd zijn, dat, wil men met goed gevolg aan de toenemende mededinging het hoofd bieden, er ter opleiding voor deze bedrijven des dagelijkschen levens evenzeer grondige kennis vereischt wordt, als voor den kansel en de balie, — zullen met mij gaarne willen medewerken om deze nuttige instelling verder bekend te maken.

Wie daarover meer verlangt te weten, vervoege zich bij

H. A. WIJNNE.

GRONINGEN, September 1856.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 29 Sept., *de Boer* Henriëtte, Archangel.

TEXEL 30 Sept., *Ouman* Anna Digna, Batavia.

BROUWERSHAVEN 29 Sept., *Douwes de Boer* H. Willebrordus, Tjilatjap.

KONSTANTINOPEL 17 Sept., *Sikkens* Jacqueline en Elise, v. Taganrog n. Falmouth.

CORFU 21 Sept., *Sap* Joanna Jacoba, Rott.

LIVORNO 23 Sept., *Eggers* Adagio, Hamburg.

MARSEILLE 26 Sept., *Niekus* Thecla Johanna, Galatz.

HAMBURG 28 Sept., *Balk* Wilhelmina, Texel; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, Leer; *Meijer* Aaltina Helena, Altona.

KOPPENHAGE 25 Sept., *e. d. Wal Azn.* Alida Catharina, Clackmanan; — 26 *Veenhuisen* Bougina Lammechiena, Aberdeen.

KIEL 27 Sept., *van Wijck* Anna en Arnoldina, Petersburg; *Bos* Elisabeth, Aarhuus.

PILLAU 26 Sept., *de Haan* Aurora, Kiel.

BOLDERAA 22 Sept., *Mulder* Afiena Agatha, *Peters* Antoinette, *Scherpbier* Jeltina, *Heeres* Johanna en *Tiktak* Jantina Fennechina, Amst.; *Hoveling* Redite, Arensburg; *Valk* Dankbaarheid, Hull; — 24 *Sprik* Juliana Louisa, Amst.; *v. d. Vest* Frederik, Delfzijl.

NERVA 20 Sept., *Giezen* Libra, Liverp.; *Joosten* Neptunus, Bergen.

CROONSTADT 21 Sept., *Carst* Elisab. Lollina, Amst.; *Coerkamp* Eersteling, Lubeck; *Fijn* Diana, Amst.; *Hillebrandt* Catharina, Hartlepool; *Vosman* Wilmina, Stettin; — 22 *Bontekoe* Jacobina, Rott.; *Potjer* Geertruida Jakoba, Londen; *Giezen* Jufvr. Hillegonda, Kiel; *Baas* Wilmina, Stockholm; — 23 *Pijbes* Geertruida, Hamb.; *Lukens* Gesina Johanna, Amst.; *Pribee* Gijsbertha Wilhelmina, Hull; *Dekker* Frouke Egberdina, Rott.; *Speelman* Geertruida Speelman, Amst.

TONNINGEN 24 Sept., *Kramer* Harmonie, v. Hamb. n. Dantz.; — 26 *Gort* Frouwina Steenhuizen en *Dijkstra* Geertina Harmina, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 29 Sept., *Pik* Maria Aurelia, Stockh.; — 30 *Jansonius* Pelikaan, Konst.; *Waterborg* Fennech., Rügenw.; *Helmers* Dolphijn en *Valom* Zeven Broeders, avont.

HELVOET 28 Sept., *van Gijssel* Vereeniging, Newc.

VLISSINGEN 26 Sept., *van Eyk* Adriana Francisca, Hartlepool; — 27 *Nieuwenhuis* Equator, Petersb.; *Jongebloed* Anna, Leer; *Bekkering* Onderneming, Hamburg; *Goosens* Gerardina Klasina, *Kruithoff* Alberdina Peterina en *Garrels* Comitas, avont.

St. HELENA 5 Aug., *Maas* Bulgerstein, Rott.

MATANZAS 23 Aug., *Ruige* Cameleon, Falmouth.

BREMERHAVEN 26 Sept., *Bakker* Margaretha, Newcastle; — 27 *Meijer* Margaretha Elise, Stettin.

DANTZIG 25 Sept., *Smit* Engelina, Rott.

MEMEL 24 Sept., *de Visser* Vr. Ida, Harl.

BOLDERAA 22 Sept., *Meinders* Johanna, Elsen.; *Potjewijd* Alida, Montrose; — 23 *Wijma* Stad en Lande, Holland; *Douwes* Argo, Engeland; *Muller* Hendrik en Ubbo, *Garrels* Hendrika Christina en *van Dijk* Maria Catharina, Elseneur; — 24 *Koster* Argo, Dundee.

ARCHANGEL 12 Sept., *Bok* Elisabeth Maria, Schiedam.

TONNINGEN 25 Sept., *Harkema* Meiskina en *de Jonge* Willemina Klasina, Amst.; *Broekema* Ida Hillechina, de Oostzee.

In lading.

HAVANA 5 Sept., *Wielema* Drie Vrienden, n. Antw. of Hamburg.

LIVERPOOL 25 Sept., *Schuth* Eppo Hendrik en 26 *Struik* Louise Roeloffiene, Amst.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 26 Sept., *v. d. Plas* Jacobus, Amst.; *Huberth* Johanna Margaretha, Riga.

NERVA 19 Sept., *Smit* Alegonda Rensina, Duinkerken.

GRONINGEN, 2 October. Gisteren is van hier vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Cornelia en Alida, kapit. *W. van Watum*, van Appingedam, en heden het nieuwgebouwde schoonerschip Jantje Meijer, kapit. *D. T. de Jonge*, van Veendam, beide met ballast op avontuur.

ZOUTKAMP, 1 Oct. Binnengekomen *de Winter* Catharina, Newc.

Gepraaid 21 Aug., ter reede van St. Helena, *v. d. Meer v. Kuffeler* Burgemeester van Reenen, v. Bat. n. Amst., alles wel aan boord. — Den 27 Aug., op 11° 38′ N.Br., 26° 0′ W.L., *Sanders* Graaf v. Nassau, v. Amst. n. Bat. — Den 5 Sept., op 49° 3′ N.Br., 5° 9′ W.L., *Kruimel* Witte Corneliss. de With, v. Texel n. Bat., alles wel aan boord. — Den 8 Sept., op 47° N.Br., 22° W.L., *Lommerse* H. Liduina, v. Tjilatj. n. Schiedam. — Den 17 Sept., op 68° 12′ N.Br., 6° 8′ W.L., *Brouwer* Noordstar, v. Archangel n. Rott.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

26 Sept. *Kuiper*, Henderika Hilleg., v. Petersb. n. Antw., m. lijnz.
27 —— *Kranenborg*, Johanna, v. Grangem. n. Dantzig, m. steenk.
Heres, Suzanna, v. Charlestown n. Riga, m. steenk.
Fokkes, Gebr. Fokkes, v. Petersb. n. Antw., m. talk.
Dik, Alida Sinnige, v. Newc. n. Stockh., m. steenk.
Kammenga, Oldambt, v. Amst. n. Libau, m. ballast.
Schotema, Castor en Pollux, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.

De wind den 26 Sept. Z.W., W.Z.W.; den 27sten W.Z.W., Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 30 Sept., *Kikkert* Voorwaarts, Suriname; *de Groot* Concordia, Petersburg.

HELVOET 30 Sept., *den Breems* Trekvogel, Lissabon; *Douwes* Eendragt, Londen.

BROUWERSHAVEN 30 Sept., *Vis* Rotterdam en *van Veen*, voor *Marmelstein*, beide v. Bat. n. Rott.; *de Best* Caroline, v. Akyab n. Bat.; *Lommerse* H. Liduina, v. Tjilatjap n. Schiedam.

LONDEN 29 Sept., *Oldenburg* Kijkduin, Manilla; *Hendriks* Maria, Gibraltar; — 28 *Struik* Fenna Gerarda, Galatz.

COWES 28 Sept., *Brouwer* Jonkvr. Geertrui, v. Surin. n. Amst., met verlies van zeilen, stengen, enz.

FALMOUTH 26 Sept., *Hoveling* Triest, Taganrog; *de Boer* Epimachus, Galatz; — 27 *v. d. Meulen* Fanny, Penang; — 29 *Hazelhof* Odelia Margaretha, v. Moulmain n. Bordeaux, heeft de reis voortgezet.

GLASGOW 27 Sept., *Donga* Annechina, Belfast.

NORTH SHIELDS 27 Sept., *de Vries* Saramacca, Hull.

Vertrokken.

AMSTERDAM 1 Oct., *Ouwehand* Preciosa, Sur.; *Panjer* Annech., Nantes; *Nanninga* Elsina, avontuur.

LIVERPOOL 26 Sept., *Wegener* Gebroeders, Riga; *Kemper* Cath., Libau; — 29 *Greefkes* Magdalena, Bat.; *Schaap* Pieter Bentum, Bilbao.

MALTA 22 Sept., *Visser* Willem Ernst, Konst.

KONSTANTINOPEL 16 Sept., *Boer* Haren en *Rink Fijn* Nijverheid, Galatz.

PILLAU 28 Sept., *Kooiman* Onderneming, Holland.

LEITH 26 Sept., *v. Peer* Aukjen, ...

Zeilklaar.

SAN FRANCISCO 7 Aug., *de Jong* Jan Hendrik, Hongk.

NEWCASTLE 25 Sept., *Bakker* Triton, Palermo; — 27 *Aiking* Twee Gezust., Koningsb.; *Drewes* Tjakkien, Nieuwediep.

Het Ned. schip Maria, kapit. *Meijer*, v. Amst. n. Dantz., is, volgens telegrafisch berigt van Mandahl, den 27 Sept. in de Noordzee gezonken, doch het volk gered en te Mandahl aangebragt.

SWANSEA, 17 Sept. Het Holl. schip Haamstede, kapit. *de Boer*, naar de Kaapverdische eilanden bestemd, is alhier met schade binnengeloopen.

230ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Lijst. No. 1435 *f* 25,000; no. 15925 *f* 1000; no. 10797 *f* 400; nos. 1784, 2140 en 11484 *f* 200; nos. 49, 1863, 2546, 5400, 6663, 7349, 8407, 8975, 10193, 11903 en 18250 *f* 100. — *6de Lijst.* No. 3195 en 9852 beide *f* 1000; no. 5089 *f* 400; no. 5450, 9578 en 11626 ieder *f* 200; no. 947, 2827, 4526, 4629, 6409, 10754, 10923, 12979, 13213, 14567, 16679, 18198 en 18828 ieder *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 26sten September tot en met den 2den October 1856 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 11 dochters; gehuwd 5 paren; overleden 13 ouden en 10 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 29 *September*. Tarwe: N. Zeeuwsche, Vlaams. en Overm., de beste schaarsch, en als voren gewild; mindere 25 cent lager met trage koopers: goede en puike *f* 14 a *f* 15; mindere *f* 11,50 à *f* 13,50; jarige *f* 15,50 a *f* 17; puike roode weinig aangeboden en prijshoudend: 152, 155 ℔ Jar. Witb. Pools. *f* 505, *f* 510, *f* 520; 162 ℔ Jar. Hoogl. Kleefs. *f* 540; 162 ℔ Nieuwe dito *f* 480; 160 ℔ dito *f* 450, *f* 455, *f* 460, *f* 465; 156 ℔ dito Kleefs. *f* 440; 161 ℔ dito Bovenl. Ris *f* 455; 156 ℔ Jar. roode Nassaud. *f* 490; 154 ℔ dito Meursche *f* 465; 162 ℔ Petersb. Cub. *f* 390, *f* 395; 163, 164 ℔ dito *f* 400, *f* 415. — Rogge hooger: Overm., Zeeuws. en Vlaams., *f* 8,50 a *f* 9,40; voorts 148 ℔ N. Limb. *f* 275; 145, 146 ℔ Arch. *f* 270, *f* 272; 143 ℔ Stockh. *f* 260. — Gerst: Zeeuws., Vlaams. en Overm. 20 cent hooger: Winter *f* 6,60 a *f* 7,80; dito Zomer *f* 6,20 a *f* 7. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,50 a *f* 4,50; dito Lange *f* 3 a *f* 4. — Boekweit, op 142 ℔: Noordbrab. *f* 270 a *f* 272; Rijn *f* 265, *f* 267, *f* 270; puike dito *f* 280. — Erwten: Zeeuws. Groene *f* 8,50 a *f* 9,50; groote dito *f* 8,75 a *f* 10,50; Gelders. Graauwe *f* 12 a *f* 14. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 10,50 a *f* 12,50; dito Bruine *f* 11 a *f* 13; Paardenboonen 20 cent hooger, *f* 5,25 a *f* 7,50. — Koolzaad: Zeeuwsch in zakken 76, 80, 81 p. vl.; Vlaams. in zakken 73, 80 p. vl.; Vlaams. en Zeeuwsch gestort 80, 81 p. vl.; puik Overm. Zomer 63 p. vl. — Kanariezaad 25 cent lager, *f* 13 a *f* 13,75.

Van den 30sten. Tarwe: 160 ℔ N. Hoogl. Kl. *f* 460, *f* 465; 158 ℔ N. Bovenl. Ris *f* 435. Rogge: 146 ℔ Archangel *f* 275. Boekweit op 142 ℔ Rijn *f* 270.

AMSTERDAM, 1 *Oct.* Tarwe zonder verandering: 127, 128 ℔ o. witb. Pools. *f* 530, *f* 535; 127 ℔ b. dito *f* 480; 130 ℔ o. Rost. *f* 510; 130 ℔ r. Amerik. *f* 470 aan de Zaan; 124 ℔ j. Rijn *f* 415; 128 ℔ n. Geld. *f* 430, *f* 435. — Gedroogde Rogge bij partij iets lager afgegeven; ongedr. zonder handel: 120 ℔ Arch. *f* 259, *f* 260; 118, 119 ℔ dito *f* 252, *f* 255; 117 ℔ Petersb. *f* 251 bij gerijf. — Gerst tot vorige prijzen met weinig handel: 109 ℔ Deens. *f* 248.

Koolzaad dadelijk zonder handel, op het najaar onveranderd; op het voorjaar lager afgegeven: op 9 vat in Oct. $85\frac{1}{2}$ p. vl.; Nov. 86 p. vl.; April $81\frac{1}{2}$ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 109, 110 ℔ Petersb. *f* 330; 104, 105 ℔ Arch. *f* 315. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets lager en tot $4\frac{1}{2}$ uur als volgt: op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50; Oct. *f* 49,25—*f* 49 a *f* 49,25; Nov. *f* 48,75 a *f* 49; Dec. *f* 48,50 a *f* 48,75. — Lijnolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 41,25; vlieg. *f* 40; Oct. *f* 39,75 a *f* 40; Nov. *f* 38,75 a *f* 39; Dec. *f* 37,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 46,25; vlieg. *f* 45.

LONDEN, 29 *Sept.* De aanvoer van inl. Tarwe ter markt van heden kon niet meer dan middelmatig genoemd worden; het aanwezige ging tot de uiterste prijzen van l.l. Maandag van de hand. In vreemde ging, bij gebrek aan keuze, slechts weinig om tot de vorige notering. Puike Moutgerst gold de koersen der vorige week; geringe kwal. was moeijelijk te plaatsen. Boonen en Erwten onveranderd. Haver schaars en goed prijshoudend.

Van den 1sten Oct. Granen met weinig handel, aanvoer gering.

VEEMARKTEN.

WESTERBORK, 30 *September*. De aanvoer op de markt alhier aangebragt, was gering, vroegmelkte koeijen van *f* 80 tot *f* 125, varkens en schapen in eene goede bezending aangebragt, en werden er hooge prijzen besteed.

SLOCHTEREN, 1 *October*. De aanvoer van vee op deze jaarmarkt aangebragt kon aanzienlijk genoemd worden, en door het schoone weder daartoe uitgelokt, waren er vele bezoekers, doch was de handel in vee over het algemeen slap, zoodat men tot verminderde prijzen konde koopen. Paarden waren in groote hoeveelheid aangevoerd, doch ook hierin was de handel lusteloos.

LONDEN, 29 *Sept.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week bestond uit 1953 ossen en koeijen, 542 kalveren, 5620 schapen en 436 varkens. De handel in runderen was gedrukt; schapen mede slap. Kalveren nagenoeg onveranderd. Varkens met levendigen handel. Ter markt waren: 5910 runderen, 240 kalveren, 23,272 schapen en 300 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{13}{16}$, $62\frac{7}{8}$, $62\frac{7}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $74\frac{7}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $93\frac{3}{4}$, $94\frac{1}{8}$, $94\frac{1}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $93\frac{5}{8}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $90\frac{3}{8}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $50\frac{1}{8}$, $50\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onb. Stukk. $1\frac{1}{4}$ pCt. $23\frac{7}{8}$, $24\frac{1}{8}$, $24\frac{1}{16}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $37\frac{7}{8}$, $38\frac{1}{4}$, $38\frac{1}{8}$; Coupons-Bewijzen $5\frac{1}{4}$; Amort. Schuld $6\frac{9}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44, $44\frac{5}{16}$, $44\frac{1}{4}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{1}{4}$, $102\frac{3}{4}$, $102\frac{3}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $101\frac{1}{4}$; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 92; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85, $85\frac{1}{4}$, $85\frac{3}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $84\frac{1}{2}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. $83\frac{1}{2}$. — POLEN, Cert. 4 pCt. $78\frac{1}{2}$; Aand. m. Loting 500 fl. *f* 152, *f* 153.

OOSTENRIJK, Metallieken 5 pCt. $74\frac{1}{8}$, $74\frac{5}{8}$, $74\frac{9}{16}$; Dito Nation. 5 pCt. $75\frac{1}{4}$, $76\frac{1}{4}$, 76; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{3}{4}$, $38\frac{7}{8}$, $38\frac{7}{8}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $38\frac{3}{4}$, $38\frac{7}{8}$, $38\frac{7}{8}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 84, $84\frac{1}{4}$, $84\frac{1}{8}$; Oostenr. Bank-Act. *f* 1232; Pruiss. Loten 1854 *f* 203, *f* 204; Bras. 5 pCt. $98\frac{3}{8}$; Mexik. $20\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Dito Onb. $20\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Gren. $20\frac{13}{16}$, 21, 21; Dito Onb. $20\frac{13}{16}$, 21, 21; Dito Uitg. $6\frac{7}{8}$; Ecuador Onb. 14, $\frac{1}{16}$; Venez. 32, $\frac{1}{4}$ ex div.; Dito Onb. 32, $\frac{1}{4}$ ex div.; Phil. H. N. 96; Dito L. N. $85\frac{3}{4}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie $93\frac{1}{2}$; Dito 6de Serie $94\frac{7}{8}$, 95, 95.

De aanzienlijke rijzing, welke heden de Oostenr. fondsen ondervonden hebben, heeft in de meeste soorten zoo van binnenl. als buitenl. effecten zeer gunstig op de prijzen derzelve gewerkt. De handel was over het algemeen zeer levendig.

Spaansche Cred. *f* 68, *f* $67\frac{1}{2}$; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 34, $\frac{1}{2}$; 7 pCts. Illinois Central 86.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. $5\frac{1}{2}$; Disc. $4\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $62\frac{7}{8}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{1}{16}$ a $\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $38\frac{1}{8}$; Metall. 5 pCt. $74\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$.

ADVERTENTIEN.

*** Volgens besluit van Heeren CURATOREN der HOOGESCHOOL, zal de **AKADEMISCHE BIBLIOTHEEK** voortaan des **WOENSDAGS** van **3 tot 4 uur** openstaan, en **niet** meer des **Maandags** en **Donderdags** op gelijke uren.

Bij voortduring is de BIBLIOTHEEK **dagelijks** van **12 tot 2 uur** TOEGANKELIJK.

GRONINGEN, 30 September 1856.

W. A. ENSCHEDÉ,
Bibliothecaris.

Algemeene Vereeniging
tegen het Pauperisme.

De algemeene **NAJAARSVERGADERING** der VEREENIGING zal dit jaar plaats hebben op **Woensdag den 15den October 1856**, 's morgens te 10 uur precies, in het CONCERTHUIS alhier.

S. BLAUPOT TEN CATE, *Voorzitter.*
L. ALI COHEN, *Secret. van Bestuur.*
W. DE SITTER, *Secret. van Correspondentie.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

E. R. DAMSTÉ,
Genees- en Heelmeester,
met
E. H. KRIJTHE.

BEDUM, 28 September 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

D. J. HAMMING,
van *Groningen*,
met
S. VAN LEGGELO,
van *Foxham.*

SLOCHTEREN, 29 September 1856.

*** Getrouwd;

R. REIJNDERS, Sz.,
Civiel Ingenieur,
met
G. MEURSINGE.

EEXT, 30 September 1856.

*** Getrouwd:

J. PICCARDT
met
A. C. KOPPIUS.

BLIJHAM, 30 September 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER SLITSKA C. DREWES, geliefde Echtgenoot van

J. DE JONGH,
Koopman in *Victualie* aan de Noorderhaven.

GRONINGEN, 30 September 1856.

, Bevallen van een ZOON JACOBA SIBINGH, geliefd Echtgenoot van

G. BUSSCHER MULLER.

KROON-POLDER, 30 September 1856.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON A. C. HEMMES—VAN GORCUM.

ASSEN, 30 September 1856.

Eenige kennisgeving.

, Bevallen van eenen ZOON G. VAN DRIESSEN, Echtgenoot van

H. W. SCHELTENS.

GRONINGEN, 1 October 1856.

, Heden overleed, in den ouderdom van ruim zestig jaren, tot diepe droefheid van mij, mijnen Zoon en mijne Behuwddochter, mijn geliefde Echtgenoot S. K. DE WAARD, *Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente alhier.*

HAARLEM, 26 September 1856.

W. J. KRIJTHE,
Wed. S. K. DE WAARD.

, Heden werd ik in diepe droefheid gedompeld, daar het den alwijzen Bestuurder van alles behaagde, door den dood van mij te nemen mijn' geliefden Man JACOB BERENDS PESTMAN. Hij stierf na eene hevige ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van 56 jaren, na eene echtvereeniging van 22 jaren; mij nalatende 9 Kinderen. Ik verlies in hem een' geliefden Echtgenoot en zijne Kinderen een' zorgdragenden Vader. God sterke mij in dezen voor mij allertreurigsten weg.

GRONINGEN, 30 September 1856.

H. VAN ZOMEREN,
Wedw. J. B. PESTMAN.

, Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot H. NIEMAN, in den bloeijenden leeftijd van 30 jaren.

SAPPEMEER, 30 September 1856.

Wed. NIEMAN,
geb. HESSE.

, Heden overleed, zacht en kalm, mijn geliefde Echtgenoot HARM RIEDER, in den ouderdom van ruim 86 jaren. — 62 jaren, 3 maanden en 20 dagen mogt ik hoogst gelukkig met hem vereenigd zijn.

GRONINGEN, 1 October 1856.

CORNELIA F. RUIL,
Wedw. H. RIEDER.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Op heden is verschenen bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, en algemeen verzonden:

DE APOSTOLISCHE OVERLEVERING.

Opwekkende Rede bij de algemeene Vergadering van het Nederl. Zendeling-Genootschap, te *Rotterdam*, den 16den Julij,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Prijs 30 Cents.

, **G. T. N. SURINGAR**, Boekhandelaar te *Leeuwarden*, berigt hiermede, dat op hem, uit het fonds van de H.H. GEBROEDERS VAN CLEEF, is overgegaan de uitgave en verkoop van het

NIEUW

HOLLANDSCH-FRANSCH EN FRANSCH-HOLL.

WOORDENBOEK,

geschikt ten gebruike op de Scholen waar men beide talen onderwijst. **Vierde uitgave**, op nieuw herzien, verbeterd en aanmerkelijk vermeerderd door **J. M. CALISCH**, beëdigd Translateur en Onderwijzer te *Amsterdam*. Vervat in een deel van ongeveer 1260 Bladzijden in twee kolommen, op Velin papier en gebonden in netten, vergulden Band, à *f* 5—00.

En zullen dus van nu af alle aanvragen regtstreeks aan hem of aan zijne Correspondenten moeten zijn gerigt.

De zorg en kieschheid, waarmede deze uitgave is bewerkt geworden, hebben den roem van dit Woordenboek, aan den inhoud waarvan eene aanzienlijke uitbreiding is gegeven, zoodanig gevestigd, dat alle aanprijzing overbodig geacht mag worden.

In alle Boekwinkels weder te bekomen het **practische en met tact geschreven Boekje:**

DE KUNST

OM IN KORTEN TIJD

EEN MEISJE TE KRIJGEN,

jong, schoon, beschaafd, edel en zachtzinnig, vrolijk en opgeruimd, zedig, goed en huishoudelijk, met of zonder geld, zoo als men verlangt.

EEN PROEFONDERVINDELIJKE EN ZEKERE WEG tot kennismaking, tot verovering en tot bezit.

Een trouwe en onontbeerlijke raadgever voor ongehuwden en trouwlustigen, om, onverschillig in welke betrekking zij sich bevinden, eene voor het leven gelukkige keus te doen.

Prijs **30** Cents.

Te bezien,

op ZATURDAG den 3den October 1856, des morgens van 10—12 uur, ten Huize van **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, de **fraaije Collectie**

Muzijk, Kaarten, Platen, enz.,

benevens eenige NAGEKOMENE **ARTIKELEN**, waarbij eene fraaije **VLEUGEL-PIANO-FORTE**, eene **PIANO-FORTE** van 6 Octaaf, eene **PIANINO**, **BOEKENKAST**, enz., die aldaar denzelfden dag des namiddags te 3 uur, publiek zullen worden verkocht.

Boekverkooping in het Reventer,

op **WOENSDAG** den 15den October 1856, en volgende dagen, eener **belangrijke verzameling BOEKEN** over verschillende VAKKEN van WETENSCHAP; voorts van eene aanzienlijke partij **Classieke MUZIJK**, beste **MUZIJKINSTRUMENTEN**, ENZ., ten deele nagelaten door den WelEd. Heer Mr. D. G. RENGERS HORA SICCAMA, te *Hoogezand*. De CATALOGUS is à 10 Cent te bekomen bij

J. DOESBURG,
Boekverkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

Faillissement.

Krachtens bevel van den E. A. REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van **J. CROESE**, Zadelmaker te *Groningen*, wordt aan de **BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS** in voorn. Failliss. bekend gemaakt, dat op **Maandag den 13den October e.k.**, des morgens om 10 uur, in het **LOKAAL der REGTBANK** te *Groningen*, zal plaats hebben de **tweede Verificatie van Schuldvorderingen**, als wanneer waarschijnlijk ook een **ACCOORD** zal worden aangeboden.

De Curator:
Mr. J. S. VAN RONKEL.

Degenen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan de onder het voorregt van beraad aanvaarde NALATENSCHAP van **ANNA VAN DIJK**, Weduwe JOHANNES REIJENGA, in leven Verlakkersche, gewoond hebbende te *Groningen*, en aldaar overleden den 25sten September j.l., worden verzocht daarvan, binnen **acht dagen na heden**, Opgave te doen ten KANTORE van

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

GRONINGEN, 3 October 1856.

Ondergeteekende verzoekt een ieder om op haren **naam niets te CREDITEREN**, zullende daarvan door haar GEENE BETALING geschieden.

Wedw. J. B. PESTMAN.

GELDLEENING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Delfzijl* brengen ter openbare kennis, dat van den **1sten** tot en met den **11den October 1856**, ten KANTORE van den GEMEENTE-ONTVANGER, gelegenheid zal zijn tot **deelname**, bij **Aandeelen van *f* 450,00**, in eene **GELDLEENING** groot ***f* 7200,00**, naar **$4\frac{1}{2}$** of **5** percent; zullende van deze Negotiatie, volgens PLAN, aanwezig bij gemelden Ontvanger, onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN, vastgesteld bij Raadsbesluit van den 27sten dezer, no. 32, jaarlijks ÉÉN AANDEEL worden AFGELOST.

DELFZIJL, 29 September 1856.

Burgemeester en Wethouders voornd.:
J. V. C. WICHERS.
De Secretaris:
B. DIJK.

Notificatie.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS van het **SCHARMER-ZIJLVEST** gedenken, op **Woensdag den 8sten October aanstaande**, de **SCHOUWING** te doen over den **Meitdiepsdijk** en de **Afwateringen of Maren**, in gevolge de Publicatie, daarvoor aangeslagen ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

GRONINGEN, 30 September 1856.

Namens dezelve,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, Jz.

Op Maandag den 6den October

1856, des voormiddags te 10 uur en vervolgens, zal, ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, voor en in de Behuizing van nu wijlen Mejufvrouw de Wedw. A. BOOMGAARD, te *Groningen*, aan de Vischmarkt, publiek worden verkocht: Een nette **INBOEDEL**, bestaande o. a. in MAH. CHIFONIERES, STOELEN, EIKENH. KABINET, BUREAU met BOVENSTUK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, STAANDE SPEELKLOK, 2 KAGCHELS, OUD PORSELEIN, **GOUD en ZILVER**, LINNEN- en TAFELGOED, KOPER-, TIN-, BLIK-, GLAS- en AARDEWERK, ENZ., ENZ.

Te bezien des ZATURDAGS bevorens, van 2—4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 22sten October 1856, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens vóór en in de Behuizing door wijlen Mevrouw de Douairière Jonkh. Mr. J. F. VAN IDDEKINGE bewoond geweest, Zuidzijde aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij wél geconserveerde **MAHONIE-, EIKEN- en VREEMDHOUTEN MEUBELEN**, als: CANAPÉ'S, KABINETTEN, PORSELEIN- en BOEKENKASTEN, SECRETAIRE, COMMODES, onderscheidene TAFELS, eene groote partij STOELEN, LEDEKANTEN, BUREAUX, LINNENPERSEN, MANGEL, ENZ.; voorts onderscheidene SPIEGELS, SCHILDERIJEN, waaronder in **Olieverf**, PENDULES, KANDELABRES, LAMPEN, KAGCHELS, VUURHAARDEN, STAATSIE- en GLASGORDIJNEN, uitmuntende VLOERKLEEDEN, CARPETTEN en LOOPERS; wijders eenig IJZER-, TIN-, BLIK-, AARDE- en VAATWERK, KOFFERS en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien MAANDAG en DINGSDAG bevorens van 10—12 en van 2—5 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen, tegen betaling van 10 Cent, ten voordeele van de **algemeene Armen** der Gemeente *Groningen*.

VERKOOP VAN EEN

KAPWAGEN EN KAPCHAIS,

op DINGSDAG den 7den October, op de Groote Markt alhier.

Dingsdag den 7den October

1856, des voormiddags te 10 uur, in de Violenstraat, naast den Voerman J. EVENHUIS, te *Groningen*, PUBLIEKE VERKOOPING van **AANNEMERSGEREEDSCHAPPEN**, als: 1 TONMOLEN van 22 Voet, HEIJEN, TAKELS, HANDKARREN, LADDERS, OUDE RAAMS, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd; aldaar des morgens te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

, De Notaris **J. PICCARDT**, te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van den Heer G. T. FUNT, van *Winschoten*, 1ste Hyp. Crediteur van GERARDUS O. VAN DER WERFF en ANNA A. M. FIKKERS, Echel., wonende te *Martenshoek*, en als zoodanig ten dezen onherroepelijk gemagtigd, op DINGSDAG den 7den October 1856, des avonds te 5 uur, te *Hoogezand*, ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN, publiek presenteren te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, get. lett. A no. 31 en V no. 29, met HEEM, TUIN, SCHEEPSTIMMERWERF, TIMMERSCHUUR en LANGHELLING, staande en gelegen te *Martenshoek*, onder *Hoogezand*, ten Kadaster bekend sectie F, nos. 119 en 120, groot 0.19.50 Ellen.

Zullende de Voorwaarden van Verkoop 8 dagen bevorens ten Verkoophuize en ten Kantore van den Notaris ter lezing liggen.

Groote Najaars-Houtveiling,

onder werkelijke Houtkoopers,

op ZATURDAG den 11den October 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van:

Eene groote partij **VUREN MASTS, OVERMAATS en GREENEN DANTZIGER en RIGASCHE BALKEN**, voorts **JUFFERS, KOLDERS, DEELEN**, ENZ., ENZ.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

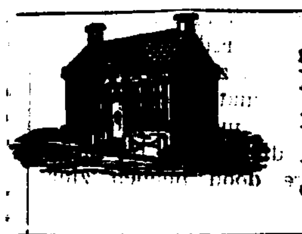

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal in de maand NOVEMBER of DECEMBER aanstaande publiek op **AFBRAAK** worden verkocht: Het

Huis *DE BRAKE*,

onder *Obergum.*

Mr. H. VAN BOLHUIS.

THEE-DEPÔT

BIJ

H. EN T. SIJPKENS,

in **„de GOUDEN ROEMER"**, achter de Waag, uit het MAGAZIJN van **OTTO ROELOFS en ZONEN**, te *Amsterdam*,

waarin voortdurend te bekomen zijn: **Diverse THEEËN**, tot de **laagste prijzen**, zoo als die, en *detail*, uit bovengenoemd **MAGAZIJN** worden afgegeven in *pakjes* van **$\frac{1}{2}$ Ons** en **5 Ons**; waaronder zich tevens bevindt eene soort **BLOKKEN-THEE**, in **kleinere pakjes**, zeer geschikt om voor $\frac{1}{4}$ of $\frac{1}{2}$ gedeelte onder goede en ordinaire soorten te worden **gemeliceerd**, waardoor de **geur** bijzonder **verhoogd** wordt; bevelende zich ten vriendelijkste aan.

J. B. Michiels,

Marmerwerker te *Groningen*, Haddingestraat, no. 210, heeft de eer het geëerde Publiek te berigten, dat hij alhier gevestigd is, en rekommandeert zich tot het **vervaardigen van alle soorten van MARMEREN BOUWWERKEN**, zooals PENDULES, SCHOORSTEENMANTELS, KAGCHELSTEENEN, MEUBELBLADEN en al hetgeen in zijn Vak voorkomt; alles naar het Fransch gepolijst en tegen een zeer geringen prijs.

De ondergeteekenden, allen **MOSTAARDMOLENAARS** te *Groningen*, hebben het **Vat MOSTAARD** gezet op **ZESTIG CENT**; kleiner naar rato.

GRONINGEN, 3 October 1856.

J. L. KRUISINGA.	E. SONIUS.
H. B. SCHUITEMA.	H. H. KIMM.
H. JUIT.	J. H. KLEIN.
J. LANDWEER.	J. BEUKEMA.
J. MEIHUIZEN.	IJ. SIERSEMA.
J. K. OOSTINGH.	Erven J. VAN ASSEN.
J. WESTERBORG.	Erven L. NIENHUIS.

Bij den Vleeschhouwer **J. T. HAVINGA**, aan Der-A, zal op HEDEN, VRIJDAG worden geslagt: een buitengewoon puik vet en blank **ZOETEMELKS KALF**, en MORGEN, ZATURDAG, eene puik vette fijne **JONGE KOE**.

De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** vragen een paar **bekwame JONGENS**, ter opleiding in de **LETTERGIETERIJ en DRUKKERIJ.**

Wordt gevraagd,

tegen November a.s., in eene KLEINE HUISHOUDING, eene bekwame **KEUKENMEID** en eene **KINDERMEID**, die zorg voor twee kleine KINDEREN op zich kunnende nemen en goed met de WASCH kunnende omgaan. Adres bij den Boekhandelaar H. R. ROELFSEMA.

CIBARIA SALUBERRIMA,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, houdende: $12\frac{1}{2}$, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts, en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

Uit dankbaarheid zenden wij u het volgende attest:

Mijne vrouw werd zes jaren geleden door rheumatiek aangetast, en door aderlaten en Spaansche Vliegen zoo afgematteld, dat men niets anders voorzag dan den dood, door Gods zegen herstelde zij wel, maar was toch nooit zonder pijn, die al erger en erger en eindelijk even hevig als vroeger werd; toen bediende ik mij van een **GOLDBERGERSCHEN KETTING**, die haar binnen acht dagen geheel genas.

ROTTERDAM, (Get.) G. H. MANDERS en ECHTGENOOT.
25 Aug. 1856. Kleveratseeg, No. 70.

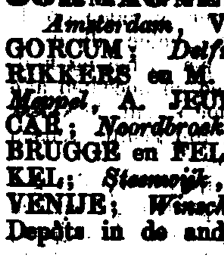

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljigt, verstijving in de leden, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten *f* 1.80, — *f* 2.70, — *f* 3.60, — *f* 5.40. — **GORMAGNETEN** *f* 1.80 het paar.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIZER; *Groningen*, G. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolde*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. E. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

September 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
21	759,00	758,31	757,84	11,4	13,1	9,8	0,89	0,76	0,91	W.N.W.	W.N.W.	Z.W.	betrokken.	betrokken.	bewolkt.
22	751,79	750,42	748,41	9,6	12,0	11,2	0,91	0,91	0,96	Z.	Z.	Z.	„	„	betrokken.
23	745,03	744,83	744,90	11,6	14,4	10,5	0,93	0,79	0,92	Z.t.W.	Z.t.W.	„	bewolkt.	bewolkt.	helder.
24	745,05	745,42	742,39	11,1	14,5	12,0	0,93	0,79	0,94	„	„	Z.O.t.O.	betrokken.	„	regen.
25	738,74	749,17	744,40	12,0	14,5	11,7	0,96	0,74	0,86	„	Z.Z.W.	Z.Z.W.	„	„	bewolkt.
26	748,09	751,81	753,22	10,2	13,6	10,0	0,93	0,80	0,94	Z.W.	Z.W.	Z.	regen.	„	wein. bew.
27	751,96	748,49	745,96	9,4	14,6	13,3	0,92	0,85	0,91	Z.O.t.Z.	O.Z.O.	O.Z.O.	helder.	betrokken.	regen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.